

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid sit, & quotuplex Census. Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

3. Secundo, si Societas ineat cum pacto af-
securationis Capitalis, & lucri qui narii pro ma-
jori lucro sperato, quod Socio in compensationem
ejusmodi Onerum relinquatur, siue ista pacta
fiant explicita intentione, siue implicita. De hoc
ego pluribus agam a infra.

a Infra li-
bro hoc 9.
tr. 8. De
Societate
§. 3.

b Infra in
Tr. 2. de
Cens. cap.
2.

4. Tertio, si ematur Census realis cum pacto
utrinque redimendi, & asecurandi, siue implici-
ta, item, siue explicita intentione. De hoc ego
agam item b infra.

5. Quarto, si absque expressa determinatione
Contractus Societatis, vel Census, &c. Intentio
saltem generalis sit accipiendi id lucrum, aliquo
tandem modo justo, & licito, ad quem considera-
tis personarum, & facti circumstantiis videatur
factum ipsum revocari posse.

Hic modus non est diversus à dictis, vel

dicendis, sed solum ostendit implicitam in-
tentionem aliquando sufficere ad iustitiam
contractus. Lege eundem Valentiam, & nos
quidem de hac re diximus in iisdem c Deca-
logi libris.

6. Hæc ex Valentia addi etiam potest
Quinto, si fiat contractus, quam siculi appel-
lamus *Ad Metam*, de qua disputatum à nobis
est latissimè in iisdem libris d Decalogi.

7. Sexto, si fiat Contractus veri Cambii,
puta cum suis requisitis condicionibus, de
quibus infra agam pluribus.

8. Si cui aliquis alius modus in mentem
veniat, hic, oro, subscribat. Dum ego cala-
mum à pagina, quietis gratia, tantisper a-
movo.

FINIS TRACTATUS PRIMI.

TRACTATUS II. DE CONTRACTV CENSVALLI SEU DE CENSIBVS.

CAPUT I.

Quid sit, & quotuplex Census.

1. **C**ensus, ut hic sumi solet pro
annuo reditu, *Est annua pensio,
qua ex re alterius frugifera ac-
cipitur.*
multiplices autem habet di-
visiones, quarum præcipuæ sunt sequentes.

Census Reservativus, & Consignativus.

2. Primò, dividitur Census in Reserva-
tivum, & Consignativum. In Reservativo, do
tibi meum prædium, & reservo mihi ex illo
certam pensionem, ut scilicet tu singulis annis,

vel mensibus solvas mihi aliquam justâ sum-
mam, v. g. decem aureos. In consignativo,
retineo quidem dominiū rei meæ, v. g. prædii,
domus, &c. sed in illis constituo pensionem,
v. g. decem aureos singulis annis, vel mensi-
bus, tibi solvendo. Solum ergo transfero in
te Jus percipiendi pensionem à re mea, non
verò rem meam: neque enim in hoc Censu
genere, vendo tibi rem meam, nec fructus
ipso percipiendos à re mea, sed Jus ad illos
percipiendos, ut ex infra dicendis clarius in-
telliges. Nam propterea Jurisperiti Censum
Consignativum sic definiunt: *Est Jus perci-
piendi annuam, vel mensuram pensionem ex re
fructifera, vel persona alterius.* Unde cum dicitur:

Habet

*Habeo Censum in feudo Petri, sensus est. Habeo
Ius exigendi certam pecunie summam, seu cer-
tos fructus ex Petri feudo. Lege Valent. aliof-
que. a*

Redimibilis, & Irredimibilis.

5. Quartò, dividitur ratione pacti, nam pacisci solent contrahentes aliquando, ut Censum redimatur, & tunc dicitur Censum redimibilis. Quod si pactum sit, ut Censum redimatur, seu extinguatur, quandoque voluerit Venditor, restituendo pecuniam totam, quam habuit ex venditione, pactum erit in gratiam Venditoris; Si, quandoque voluerit Emptor, erit in gratiam Emptoris, si quandoque Venditor, vel Emptor voluerit, erit ex parte utriusque atque adeò in utriusque gratiam. Aliquando autem paciscuntur contrahentes, ut nunquam Censum redimatur, & tunc erit Censum irredimibilis, atque adeò perpetuus. In dubio, an Censum sit redimibilis, an irredimibilis, esse irredimibilem putat Delugo c. contra alios, quem vide.

*c. Delugo
d. 27. ac
Inj. nu. 7.*

Pecuniarius, Fructuarius.

6. Quintò, dividitur ratione pensionis, erit enim Censum Pecuniarius, si solvitur pecunia: Fructuarius, si fructus, oleum frumentum, vinum, &c. quæ ex re percipiuntur.

Certus, Incertus.

7. Sextò denique, certus dicitur Censum, si debeat solvi determinata pars fructuum puta semper, & in omni eventu, quinque mensura ordei, vini, &c. Incertus, si indeterminata, seu, ut aliqui loquuntur, aliquota, puta, tertia, vel quarta, vel quinta pars fructuum, qui ex re, illo anno, provenient.

CAPUT II.

De Justitia prædictorum Contra- ctuum.

PRædictos Censum esse ferè omnes licitos, & justos, nisi aliunde, sive in pretio, sive ex aliquo adjuncto delinquatur, d. Val. To. 3. tanquam certum supponimus omnes. 22. d. 59.

Dixi, ferè, quia dubitatur de d. mere Personali, de que Vitalitio, de quibus hic breviter. qu. 25. p. 2. Nec omittemus tamen dicere id, quod scitu necessarium erit de Reali. Less. l. c. cap. 22.

U u u

§. I. Per- num. 18.

3. Secundò, Censum Consignativus, de quo solet hic esse sermo, propter graves, & proprias difficultates, quibus scatur, triplex est, ratione scilicet rei, super qua constituitur, quæ item est triplex. Primò enim constituitur super aliqua persona, diciturque Censum Personalis, & tunc pensio solvenda est, veluti ex fructibus propriæ artis industria, operæ, laboris ipsius Personæ, in qua Censum fundatur. Mens autem erit Personalis, si nihil addas, at si addas aliam rem, ex qua non solvatur quidem pensio, sed sit veluti pignus, seu hypotheca ad affectionem dicti Censum, dicitur, b non mere personalis.

Secundò, constituitur Censum, seu fundatur in aliqua re utili, & fructifera, sive immobili, ut sunt Prædia, Domus, &c. sive aliquando mobili, seu se movente, quæ facit fructum, ut sunt greges, armenta, &c. diciturque Censum Realis. Tertiò, constituitur in re, & personâ, ita ut, si res pereat, debeat ipsa persona solvere ex fructu suæ artis, vel industria, diciturque Censum mixtus.

Perpetuus, & Temporalis.

4. Tertiò, dividitur Censum ratione temporis. Alius enim est perpetuus, id est, pensio est perpetuo solvenda, nam, & ad hæredes transit: alius Temporalis, id est, solvenda ad tempus, sive incertum, ut si esset ad vitam alterius, quo pacto vocari vulgo solet Vitalitius, sive certum, ut, si esset ad decem, ad quindecim, ad viginti annos: Unde clarè colligis, non esse licitum, constituere Censum perpetuum super personam, quia hæc perpetua non est, & consequenter fructum perpetuum non facit.

Tamburinus de Sacramentis.